АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өлзийт сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2025/77-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.open.audit.mn Архангай аймаг 2025 он	Дарга,Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас:7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Гэрээгээр аудит гүйцэтгэсэн Бизкон аудит ХХК Архангай аймаг дахь салбар Ахлах аудитор Ч.Анхбаяр Утас: 8511-6555 Цахим хаяг: ankha964@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 8
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ 10
5.1 Албан шаардлага 10
5.2 Зөвлөмж 10
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 11

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
БГАҮТХ	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж
БШУЯ	Боловсрол шинжлэх ухааны яам
ЕБС	Ерөнхий боловсролын сургууль
БШУГ	Боловсрол шинжлэх ухааны газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2025.02.25 № 87
танай ____________-ны №____________-т

ӨЛЗИЙТ СУМЫН ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ Л.ТУЯА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Өлзийт сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 8 үндсэн зорилтын хүрээнд 90 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг аймгийн БШУГ-аас 93.0 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**161,719,414.24**	**346,357,845.65**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	107,689,476.09	320,427,675.30
312	**Банканд байгаа бэлэн мөнгө**	107,689,476.09	320,427,675.30
3121	**Төгрөг**	107,689,476.09	320,427,675.30
31211	Төрийн сангийн харилцах	107,689,476.09	320,427,675.30
33	**АВЛАГА**	1,978,746.15	0
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,978,746.15	0
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	52,051,192.00	25,930,170.35
351	**Түүхий эд материал**	5,124,650.00	4,552,630.00
35130	Эм боох материал	5,124,650.00	4,552,630.00
354	**Хангамжийн материал**	46,926,542.00	21,377,540.35
35410	Бичиг хэргийн материал		476,000.00
35420	Аж ахуйн материал	40,825,813.00	14,069,135.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	975,160.00	0
35460	Хүнсний материал	2,755,730.00	352,487.75
35470	Бусад хангамжийн материал	2,369,839.00	6,479,917.60
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**2,639,370,310.87**	**2,763,851,902.60**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	2,639,370,310.87	2,763,851,902.60
392	**Биет хөрөнгө**	2,606,090,310.87	2,718,971,902.60
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,563,673,037.32	4,604,673,037.32
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,205,625,360.96)	(2,270,956,738.69)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	303,874,545.56	375,819,575.35
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(157,053,624.04)	(111,710,437.51)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	296,538,358.31	175,526,661.94
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(235,906,108.64)	(61,698,530.71)
39217	Ном	40,589,463.32	7,318,334.90
393	**Биет бус хөрөнгө**	33,280,000.00	44,880,000.00
39301	Программ хангамж		11,600,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	33,280,000.00	33,280,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**2,801,089,725.11**	**3,110,209,748.25**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	23,317,092.63	11,186,257.72
413	**Өглөг**	23,317,092.63	11,186,257.72
4136	**Бусад өглөг**	23,317,092.63	11,186,257.72
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	23,317,092.63	11,186,257.72
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**2,777,772,632.48**	**3,099,023,490.53**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	2,777,772,632.48	3,099,023,490.53
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,080,102,877.97	1,080,102,877.97
51101	Өмч: - төрийн	1,080,102,877.97	1,080,102,877.97
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	(1,643,256,088.11)	(1,316,897,237.44)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(1,643,256,088.11)	(1,638,148,195.49)
51220	Тайлант үеийн үр дүн		321,250,858.05
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	3,340,925,842.62	3,335,817,950.00
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**2,801,089,725.11**	**3,110,209,748.25**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН**	**2,451,337,257.62**	**3,340,560,504.60**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**349,448,357.62**	**247,152,204.60**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	349,448,357.62	247,152,204.60
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	14,065,900.00	3,041,700.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,045,400.00	2,936,700.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	9,020,500.00	105,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**2,101,888,900.00**	**3,093,408,300.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	1,813,388,900.00	2,687,882,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,813,388,900.00	2,687,882,900.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	288,500,000.00	405,525,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	288,500,000.00	405,525,400.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан /ҮХ/	321,896,603.62	236,467,256.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан /БМ/	13,485,854.00	7,643,248.60
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**2,098,802,934.75**	**2,986,038,518.13**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,098,802,934.75**	**2,986,038,518.13**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	2,013,285,823.89	2,871,547,308.52
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,298,380,554.06	1,904,161,021.55
210101	Үндсэн цалин	873,068,367.86	1,134,966,566.00
210102	Нэмэгдэл	360,012,389.64	672,026,254.24
210104	Урамшуулал	65,299,796.56	97,168,201.31
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	156,006,052.97	229,936,785.78
210201	Тэтгэврийн даатгал	108,022,098.76	160,510,468.21
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12,522,079.53	17,456,153.37
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,017,443.61	9,091,811.20
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,475,102.91	8,584,569.74
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,969,328.16	34,293,783.26
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	274,247,771.02	338,411,857.78
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,000,000.00	13,751,714.96
210302	Түлш, халаалт	261,846,170.88	321,960,142.82
210303	Цэвэр, бохир ус	1,401,600.14	2,700,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**		30,013,098.00
210408	Бараа материал акталсны зардал		30,013,098.00
2105	**Норматив зардал**	75,097,100.00	79,234,173.98
210502	Хоол, хүнс	75,097,100.00	79,234,173.98
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	12,419,200.00	25,212,000.00
210604	Урсгал засвар	12,419,200.00	25,212,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	14,245,901.00	17,294,661.33
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,742,101.00	1,363,300.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	10,503,800.00	15,931,361.33
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	182,889,244.84	247,283,710.10
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	38,015,811.75	77,350,574.25
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	19,419,229.00	20,630,800.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	125,454,204.09	149,302,335.85
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	85,517,110.86	114,491,209.61
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	85,318,711.00	95,742,214.27
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	85,318,711.00	95,742,214.27
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	198,399.86	18,748,995.34

213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	198,399.86	18,748,995.34
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**352,534,322.87**	**354,521,986.47**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**		33,271,128.42
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз		33,271,128.42
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**		(33,271,128.42)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**352,534,322.87**	**321,250,858.05**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**2,115,954,800.00**	**3,096,450,000.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**14,065,900.00**	**3,041,700.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	14,065,900.00	3,041,700.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	14,065,900.00	3,041,700.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,045,400.00	2,936,700.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	9,020,500.00	105,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**2,101,888,900.00**	**3,093,408,300.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	1,813,388,900.00	2,687,882,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,813,388,900.00	2,687,882,900.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	288,500,000.00	405,525,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	288,500,000.00	405,525,400.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**1,988,843,810.18**	**2,813,124,000.79**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,988,843,810.18**	**2,813,124,000.79**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,903,636,749.32**	**2,700,014,755.45**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,294,373,874.06	1,892,974,763.83
210101	Үндсэн цалин	872,361,687.86	1,123,780,308.28
210102	Нэмэгдэл	356,712,389.64	672,026,254.24
210104	Урамшуулал	65,299,796.56	97,168,201.31
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	157,984,799.12	227,958,039.63
210201	Тэтгэврийн даатгал	108,022,098.76	158,531,722.06
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12,522,079.53	17,456,153.37
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,017,443.61	9,091,811.20
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,475,102.91	8,584,569.74
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24,948,074.31	34,293,783.26
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	272,401,600.14	361,564,404.66
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,000,000.00	13,751,714.96
210302	Түлш, халаалт	260,000,000.00	345,112,689.70
210303	Цэвэр, бохир ус	1,401,600.14	2,700,000.00
2105	**Нормативт зардал**	83,625,100.00	77,463,616.00
210502	Хоол, хүнс	83,625,100.00	77,463,616.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	15,900,000.00	25,212,000.00
210604	Урсгал засвар	15,900,000.00	25,212,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	15,215,901.00	17,294,661.33
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,742,101.00	1,363,300.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	11,473,800.00	15,931,361.33
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	64,135,475.00	97,547,270.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	46,922,875.00	76,442,270.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	17,212,600.00	21,105,000.00

213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**85,207,060.86**	**113,109,245.34**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	85,008,661.00	94,360,250.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	85,008,661.00	94,360,250.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	198,399.86	18,748,995.34
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	198,399.86	18,748,995.34
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**127,110,989.82**	**283,325,999.21**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**45,635,230.00**	**70,587,800.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**45,635,230.00**	**70,587,800.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	45,635,230.00	70,587,800.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	45,635,230.00	70,587,800.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-45,635,230.00**	**-70,587,800.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	81,475,759.82	212,738,199.21
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	26,213,716.27	107,689,476.09
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	107,689,476.09	320,427,675.30

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
С01	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	1,080,102,877.97	3,340,925,842.62	-1,995,790,410.98	2,425,238,309.61
С03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**				
С07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	352,534,322.87	352,534,322.87
D01	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	1,080,102,877.97	3,340,925,842.62	-1,643,256,088.11	2,777,772,632.48
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	5,107,892.62	5,107,892.62
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	1,080,102,877.97	3,340,925,842.62	-1,638,148,195.49	2,782,880,525.10
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-5,107,892.62	00.00	-5,107,892.62
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	321,250,858.05	321,250,858.05
D09	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	1,080,102,877.97	3,335,817,950.00	-1,316,897,337.44	3,099,023,490.53

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**3,204,314,800.00**	**2,864,962,805.45**	**339,351,994.55**	89.41
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,204,314,800.00**	**2,864,962,805.45**	**339,351,994.55**	89.41
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**3,108,845,500.00**	**2,770,602,555.45**	**338,242,944.55**	89.12

2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**2,144,905,100.00**	**1,892,974,763.83**	**251,930,336.17**	88.25
210101	Үндсэн цалин	1,373,023,200.00	1,123,780,308.28	249,242,891.72	81.85
210102	Нэмэгдэл	727,938,400.00	672,026,254.24	55,912,145.76	92.32
210104	Урамшуулал	43,943,500.00	97,168,201.31	-53,224,701.31	221.12
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**268,113,100.00**	**227,958,039.63**	**40,155,060.37**	85.02
210201	Тэтгэврийн даатгал	182,316,800.00	158,531,722.06	23,785,077.94	86.95
210202	Тэтгэмжийн даатгал	21,449,100.00	17,456,153.37	3,992,946.63	81.38
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,724,500.00	9,091,811.20	1,632,688.80	84.78
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	10,724,500.00	8,584,569.74	2,139,930.26	80.05
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	42,898,200.00	34,293,783.26	8,604,416.74	79.94
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**380,313,400.00**	**361,564,404.66**	**18,748,995.34**	95.07
210301	Гэрэл, цахилгаан	20,400,000.00	13,751,714.96	6,648,285.04	67.41
210302	Түлш, халаалт	355,953,400.00	345,112,689.70	10,840,710.30	96.95
210303	Цэвэр, бохир ус	3,960,000.00	2,700,000.00	1,260,000.00	68.18
2105	**Нормативд зардал**	**101,368,800.00**	**77,463,616.00**	**23,905,184.00**	76.42
210502	Хоол, хүнс	101,368,800.00	77,463,616.00	23,905,184.00	76.42
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**25,212,000.00**	**25,212,000.00**	**0.00**	100.00
210604	Урсгал засвар	25,212,000.00	25,212,000.00	0.00	100.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**49,466,700.00**	**47,749,461.33**	**1,717,238.67**	96.53
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,363,300.00	1,363,300.00	0.00	100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	48,103,400.00	46,386,161.33	1,717,238.67	96.43
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**139,466,400.00**	**137,680,270.00**	**1,786,130.00**	98.72
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	118,361,400.00	116,575,270.00	1,786,130.00	98.49
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	21,105,000.00	21,105,000.00	0.00	100.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**95,469,300.00**	**94,360,250.00**	**1,109,050.00**	98.84
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	95,469,300.00	94,360,250.00	1,109,050.00	98.84
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	95,469,300.00	94,360,250.00	1,109,050.00	98.84
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	**3,204,314,800.00**	**3,077,701,004.66**	**126,613,795.34**	96.05
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	2,687,882,900.00	2,687,882,900.00	0.00	100.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,687,882,900.00	2,687,882,900.00	0.00	100.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**405,525,400.00**	**386,776,404.66**	**18,748,995.34**	95.38
132001	Орон нутгийн төсвөөс	405,525,400.00	386,776,404.66	18,748,995.34	95.38
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**110,906,500.00**	**3,041,700.00**	**107,864,800.00**	2.74
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		2,936,700.00	-2,936,700.00	
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	105,000.00	105,000.00	0.00	100.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	110,801,500.00	0	110,801,500.00	0.00
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		107,689,476.09	-107,689,476.09	
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		320,427,675.30	-320,427,675.30	
62	**АЖИЛЛАГСДЫН ТОО**	60	60	0	100

620001	Удирдах ажилтан	3	3	0	100
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	35	35	0	100
620003	Үйлчлэх ажилтан	60	60	0	100
63	**СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)**	569	569	0	100
630	**ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД**	569	569	0	100

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 30,013.1 мянган төгрөгийн алдаа[1] илэрч, санхүүгийн тайланд залруулга хийлгэлээ.

Залруулсан алдаа:

- Тайлант онд өмч хамгаалахын шийдвэрээр 85 нэр төрлийн 879 ш 30,013.1 мянган төгрөгийн төгрөгийн аж ахуйн материал, эм боох, бичиг хэргийн материалаас акталсныг тайлант жилийн 210901 бараа үйлчилгээний бусад зардлаар журналын бичилт хийснийг 210408 бараа материал акталсны гарз дансаар залруулан бүртгүүлэв. Энэ нь НББ-ын тухай хуулийн 5.1.4, 14.4.2, 15.1,15.2 дахь заалтууд, санхүүгийн тайлангийн иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийн хангахгүй байна.

Аудитаар залруулагдаагүй нийт **84,902.6** мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрснээс, зөрчил таслан зогсоож, арилгуулах 4 албан шаардлага хүргүүллээ.

Аудитаар залруулагдаагүй материаллаг бус алдааны зөрчил нь 70,587.8 мянган төгрөг материаллаг алдаа зөрчил нь 14,314.8 мянган төгрөг бөгөөд тогтоосон материаллаг байдлын дүн **22,331.2** мянган төгрөг, материаллаг зөрчил нь бага байгаа тул **Өөрчлөлтгүй дүгнэлт** өглөө.

5.1 Албан шаардлага

5.1.1 Барилгын материалыг урсгал засвар үйлчилгээний зардлыг 210901 бараа үйлчилгээний бусад зардлаас 3,128.5 мянган төгрөгийг зориулалт бус зарцуулсан зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5.-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;", гэсэн заалтыг тус тус зөрчсөн байна.

<u>*Шийдвэрлэсэн нь*</u>: Зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэх

5.1.2 Тайлант жилд ХХОАТ өглөг 11,186.3 мянган төгрөгийн өглөг үүсгэж ажилласан зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5. "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах;" гэсэн заасныг зөрчсөн байна.

<u>*Шийдвэрлэсэн нь*</u>: Зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэх

5.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарах асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

---

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

1. Худалдан авах ажиллагаатай холбоотой.

Илрүүлэлт: Тайлант онд 70,587.8 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг шууд гэрээгээр худалдан авсан байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмч хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 10.1.Захиалагч тендер шалгаруулалтыг энэ хуулийн Дөрөвдүгээр бүлэгт заасан аргаар зохион байгуулна., 34 дүгээр зүйлийн 34.1-д "Захиалагч нийт төсөвт өртөг нь харьцуулалтын аргаар худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаараас хэтрээгүй бараа, ажил, үйлчилгээний тендер шалгаруулалтыг харьцуулалтын аргаар цахим системд үнийн санал дуудаж зохион байгуулж болно."48.2.1.худалдан авах ажиллагааг батлагдсан төсөвт багтаан хуульд заасан хугацаанд зохион байгуулах; Засгийн газрын 2024 оны 01 дүгээр сарын 03-ны өдрийн 02 дугаар тогтоолын 2-д "Энэ тогтоолын хавсралтаар тогтоосон төсөвт өртгийн дээд хязгаарыг бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагаанд мөрдөж ажиллахыг төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах захиалагч нарт, ... даалгасугай" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж</u>: Бараа, материал, үндсэн хөрөнгө худалдан авахаар хэлэлцэж шийдвэрлэсний дараа Засгийн газрын 2024 оны 01 дүгээр сарын 03-ны өдрийн 02 дугаар тогтоолоор баталсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр шууд болон харьцуулалтын аргаар худалдан авч болох бараа, ажил, үйлчилгээний төсөвт өртгийн дээд хязгаар"-ыг мөрдөж худалдан авах ажиллагааг Төрийн болон орон нутгийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд заасан журмын дагуу зохион байгуулах арга хэмжээг авч биелэлтийг хангаж ажиллах.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д "Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ" гэсэн заалтын дагуу зөвлөмжийн мөрөөр хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 2025 оны 03 дугаарын 22-ны дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Зардлын ангилал залруулсан	1	30,013.1			1	30,013.1	1	30,013.1				
Нийт дүн	1	30,013.1			1	30,013.1	1	30,013.1				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн

Өглөг үүсгэсэн	1	11,186.3			1	11,186.3							
Шууд гэрээгээр худалдан авалт хийсэн	1	70,587.8					1	70,587.8					
Зардлыг зориулалт бус зарцуулсан	1	3,128.5			1	3,128.5							
Дүн	3	84,902.6			2	14,314.8	1	70,587.8					